

MAAELUMINISTEERIUM

Erimärgistatud diislikütus põllumajandussektoris

Liisa Kähr

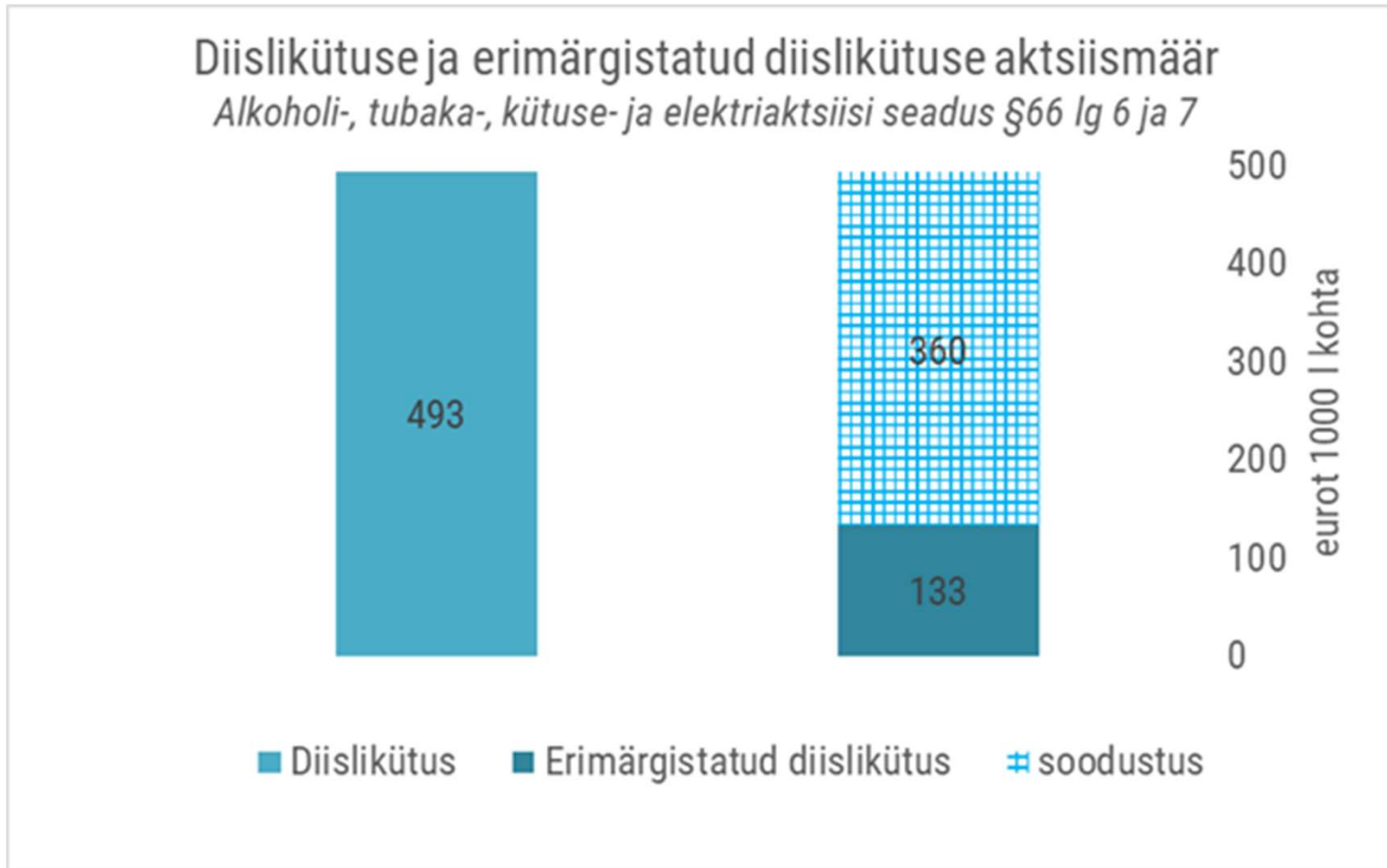
Maaelupoliitika ja analüüsi osakond / nõunik

28.05.2019

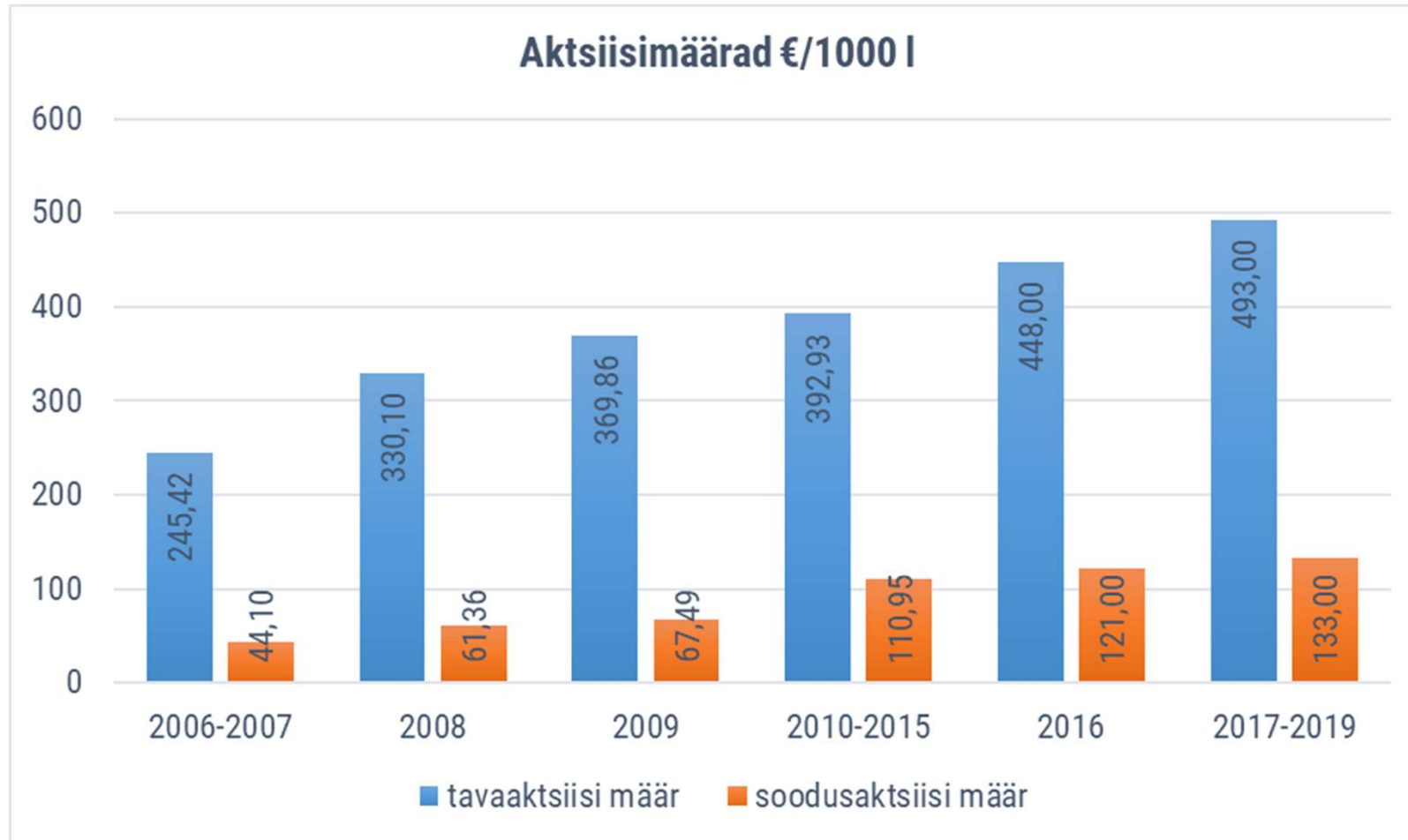
Õiguslikud alused

- vedelkütuse erimärgistamise seadus
- alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seadus
- energiamaksustamise direktiiv 2003/96/EÜ
- erimärgistamise direktiiv 95/60/EÜ
- Euroopa Komisjoni riigiabi määrus (EL) nr 651/2014 art 44

Aktsiisimäärad ja soodustus

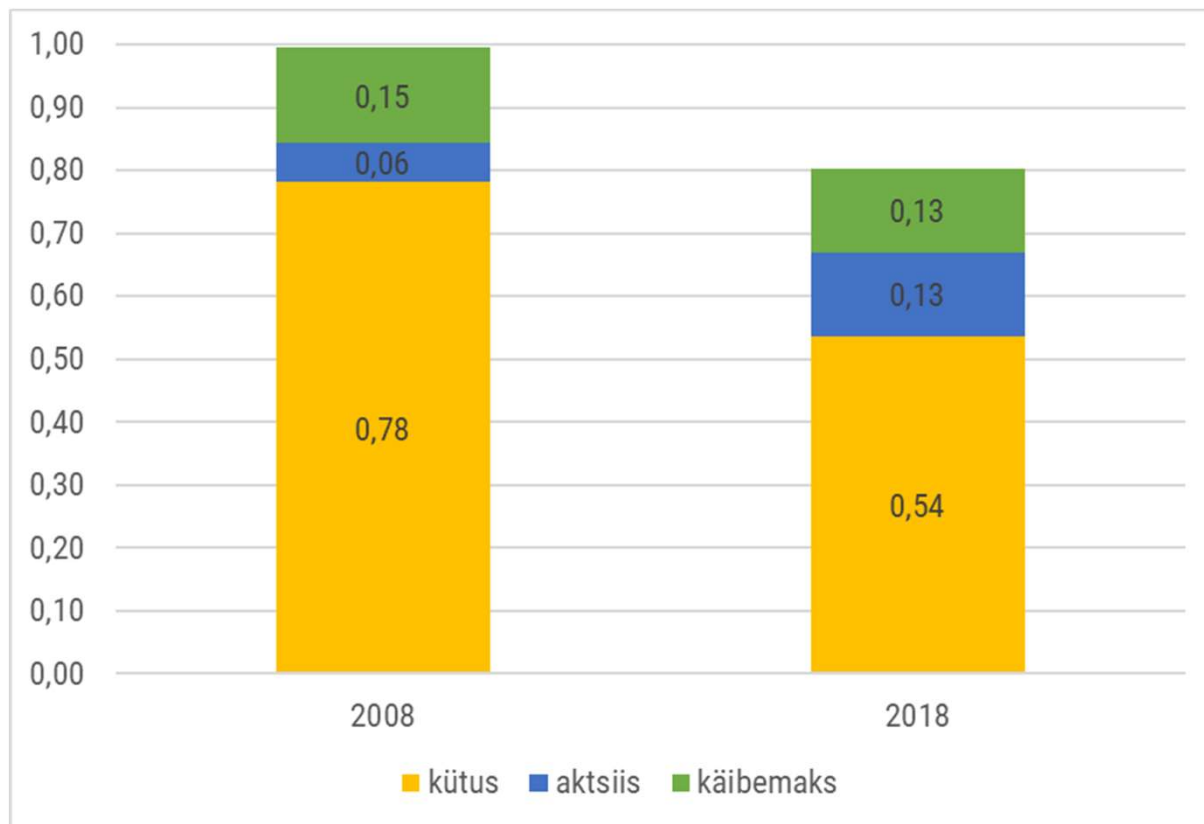

Aktsiisimäärad aastatel 2006-2019

Allikas: Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seadus

Erimärgistatud diislikütuse jaehinna komponendid, €/l aastatel 2008 ja 2018

Allikas: kattetulu arvestused taime- ja loomakasvatuses, PMK väljaandes kasutatud kütuse hind.

2008. a oli erimärgistatud diislikütuse jaehind 0,995 EUR/l;

2018. a 0,804 EUR/l

Kogused ja kütuse ostjad 2018

Riigiabi aastane maht põllumajandussektoris ca **55 mln €** (tavaaktsiisi ja soodusaktsiisi erinevus)

EDK ostja 2018	Isikute arv	EDK kogus, mln l	Riigiabi summa, mln eur	Isikute osatähtsus, %	Abisumma osatähtsus
Isikukoodiga tuvastatud	26 650	39,3	14,2	89%	26%
Juriidiline isik	3 207	112	40,3	11%	74%
Kokku	29 857	151	54,5	100%	100%

Allikas: MEM arvutused, riigiabi ja vähese tähtsusega abi register

Erimärgistatud diislikütuse (EDK) kasutamise tingimused põllumajandussektoris – tänane skeem

- erimärgistatud kütust on lubatud kasutada põllumajanduses
- kütusemüüja tuvastab ja registreerib ostja isiku ning EDK koguse
- kütusemüüja registreerib EDK kasutusala (põllumajandus) vastavalt ostja ütlusele
- müügihetkel sisulist kontrolli ei toimu
- aktsiisisoodustus saadakse ostmise hetkel
- kütuseostjal aruandluskohustust ei ole
- kütusemüüja esitab andmed EMTA-le (isik + soetatud kogus)

Võimalikud alternatiivid tulevikus

Eeldused muudatuste tegemisel

- aktsiisisoodustust saab kasutada kohe
- soodustus peab olema kättesaadav kõikidele õigustatud isikutele
(ÜPT taotlejad, põllumajanduslike teenustööde osutajad, kuivatid jne)
- tuleb tagada soodusaktsiisiga kütus kogu tööde mahule
(nt 2017. a sügisel suurenes kütusekulu kuivatamisel)
- väärkasutuse vähenemine, halduskoormuse vähenemine

Ideekavandid skeemi parendamiseks

I Automaatne aktsiisoodustus õigustatud ostjatele

- tänase skeemiga jätkamine, kuid ostjate ringi piiramine
- aktsiisoodustus saadakse ostmise hetkel
- kütus on värvitud
- õigustatud isikute nimekiri (automaatselt/taotluse alusel?):
 - taimekasvatusektor ja seotud teenustööd (sh kuivatid, masinaühistud)
 - loomakasvatusektor ja seotud teenustööd

II Aktsiisivahe tagastamine

- õigustatud isikute registri loomine
- värvimise lõpetamine?
- limiidid hektari ja loomühiku kohta
- aktsiistagastus (kuu/kvartal?)

Erimärgistatud diislikütuse potentsiaalsed kasutajad põllumajanduses (2018. a)

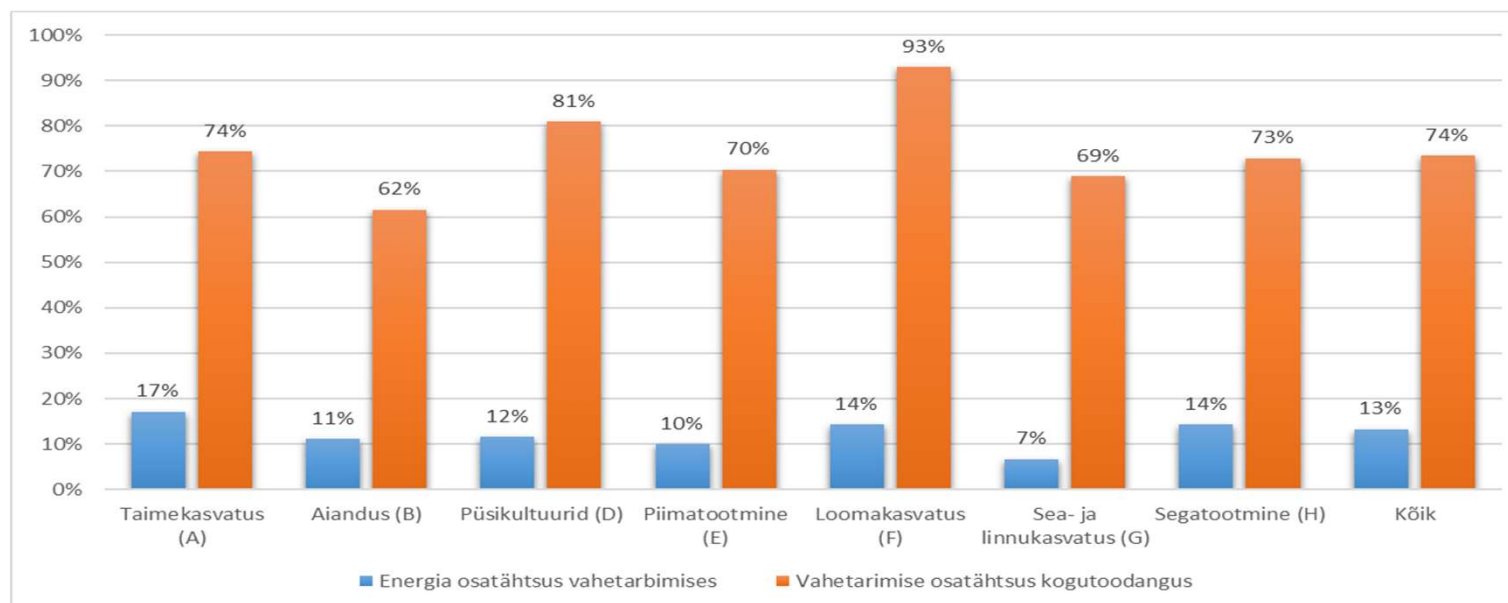
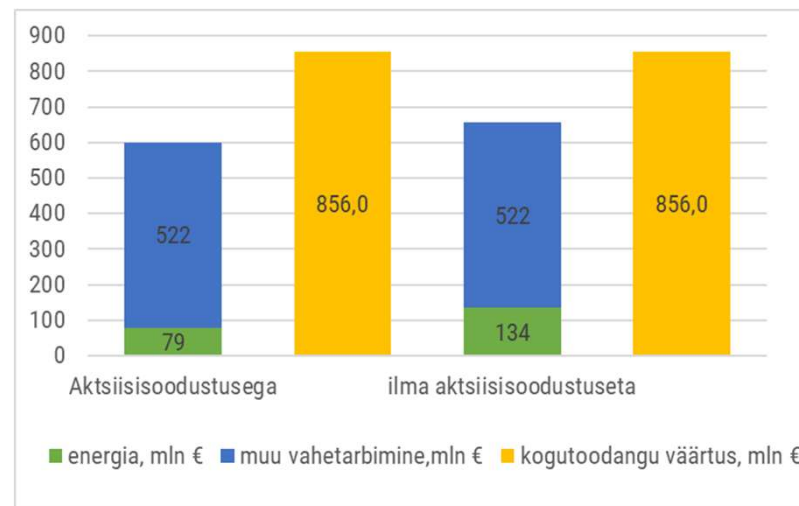
- 2018. aastal taotles ÜPTd 14,5 tuhat isikut, ÜPT pind kokku 0,962 mln hektarit.
- Kasutuses oleva põllumajandusmaa pind Statistikaameti andmetel 1,0 mln ha
- Lisaks ca 7 tuhat isikut, kel on loomad (sh mesilaspered) registris, kuid kes ei taotle ÜPT-d

Kütusekulu varieeruvus väga suur: 2011. a alates 0,05 l/ha kuni 8400 l/ha (v.a kaks juhtumit, kui see on veelgi suurem); 2015. a 0,25 - 25 tuhat l/h.

Aktsiisoodustuse mõju põllumajandustootja kuludele

Põllumajandussektori vahetarbimise kulutused on aktsiisoodustuse tõttu ca 9% madalamad, ilma soodustusega suureneks vahetarbimise osatähtsus kogutoodangu väärtusest 7 protsendi võrra, jõudes 77%-ni

Tootmistüübiti on mõju väga erinev

Allikas: EAA, FADN, MEM arvutused

Näiteid teiste riikide skeemide elemenditest

- nt kõik skeemid eeldavad **õigustatud ostjate määratlemist**;
- nt kütuseliimidid hektari kohta;
- automaatne või taotlemisega aktsiisitagastus (kuu, kvartal, aasta);
- eelneva aasta põllumajandusliku müügitulu nõue;
- minimaalne tagastatav summa.

Mõjutatud isikud

- Taime- ja loomakasvatajad, põllumajanduslike teenustööde pakkujad (sh kuivatid)
- Kütusemüüjad (värvimine, isiku tuvastamine, hinnastamine, info esitamine EMTA-le jm)
- Maksu- ja Tolliamet (väärkasutuse järelevalve, andmete koondamine ja esitamine PRIA-le)
- Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (riigiabi arvestus ja esitamine riigiabi registrile, õigustatud isikute register?)
- Maaeluministerium (õigusloome, riigiabi)
- Rahandusministerium (õigusloome, riigiabi register, riigiabi aruandlus Euroopa Komisjonile)

Aitäh!